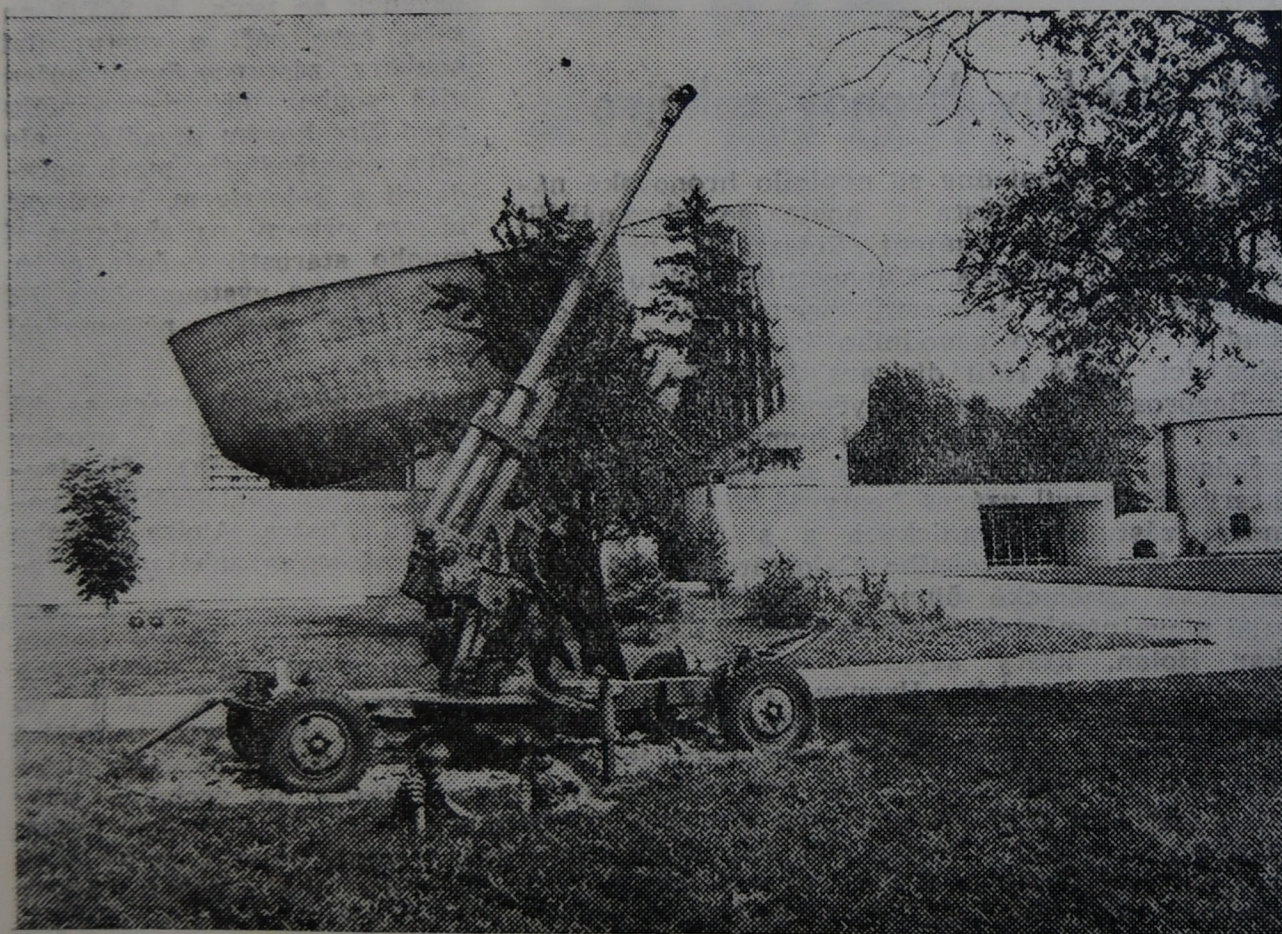

CELOSTÁTNÍ FESTIVAL ZUČ 1974 - 1975 NA POČEST 30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ČSSR

Jiráskův Hronov

CELOSTÁTNÍ PŘEHLEDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

Z kroniky frontového divadla

Ďakujeme Vám za Vaše účinkovanie. Vieme si oceniť Vašu obetavú prácu. My bojujeme so zbraňou v ruke za slobodu a lepší život. Vy bojujete za ten istý cieľ umením. Prosíme Vás, aby ste vo Vašej práci pokračovali s takým istým úspechom ako u nás.

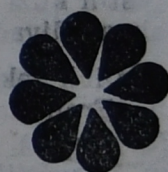
PARTIZÁNSKÁ
BRIGÁDA
JANOŠÍK

Myšlenky SNP

Banskobystrický pomník Slovenského národného povstání ukazuje ve svém výstavním obsahu přesnou míru historické velikosti činu slovenského lidu, který začal onu pevnou kontinuitu se socialistickým dneškem. Pohled na současnou dramatickou literaturu — připomeňme Ivana Bu-

Hosté 44. Jiráskova Hronova

Jménem Přípravného výboru 44. Jiráskova Hronova uvítal včera předseda MěstNV Macek hosty přehlídky:

Soudruha Otakara Holana, náměstka ministra kultury ČSR, s. Věru Smrekovou, pracovníci ministerstva kultury Slovenské socialistické republiky, s. Jana Pravdu, místopředsedu Východočeského krajského národního výboru, s. dr. Jiřího Netíka, místopředsedu ONV v Náchodě, s. Miloše Jandáka, zástupce Ústředního výboru svazu umění a kultury, s. dr. Oldřicha Janotu, vedoucího oddělení kultury ÚV SSM, s. Miroslava Samka, předsedu Krajské odborové rady v Hradci Králové, s. Mílu Vojtu, zástupce Svazu českých dramatických umělců, s. Věru Mihulkovou, pracovníci Krajského výboru Socialistického svazu mládeže, s. Josefa Řeháka, tajemníka Krajského výboru Socialistického svazu mládeže, s. Jaroslava Blahu, zástupce Divadelního ústavu v Bratislavě, s. dr. Miroslava Bukovského, ředitele Ústavu pro kulturně výchovnou činnost v Praze, s. Václava Vavrouška, ředitele Krajského kulturního střediska v Hradci Králové a další hosty.

474

DŘEVÍČ 1974

Pěšky půl hodiny, autem 10 minut, kolem (tj. na kole) 129 vteřin. Tak daleko je z Hronova do Dřevíče.

Vzdáleny Hronovského ruchu, žijí tam téměř 3 tucty děvčat a chlapců. Říká se jim Klub mladých. Ve skutečnosti jsou to mladí lidé, kteří přijeli nebo byli vysláni ze všech koutů republiky, aby prožili Jiráskův Hronov svérázným způsobem: Jsou zasvěcováni do mýtu divadla zcela konkrétně a prakticky.

Samozřejmě, že navštěvují představení a že o nich diskutují, jak je na JH zvykem. Ale navíc, a hlavně, poznávají na vlastní kůži a velmi intenzívně, jak se divadlo vytváří.

Jejich lektoři (Antonín Bašta, František Laurin a Soňa Pavelková) jim hned na začátku vysvětlili, že za týden se divadlo hrát nenaučí. Ale mohou poznat a pochopit metodu, jak je třeba se učit, aby se to naučili.

Záhadami obestřený život Klubu Mladých bude jistě i letos, tak jako loni, lákat návštěvníky JH. Zejména novináři a zahraniční hosté zařadili do svého programu výlet do Dřevíče. Chystá se tam i delegace ochotnického spolku Maryša. Počítač BRAIN 200 má už letos v Dřevíči terminálové zařízení, aby informace z Klubu docházely do Hronova ještě rychleji než na kole.

MUK

MUK děkuje touto cestou dívkám, které mu na koupališti zapůjčily tužku, aby článek mohl být napsán. Nebyly sice z Klubu Mladých, ale mladé byly.

kovčana Sníh nad limbou nebo právě dnes uváděný Solovičův Meridián, mohli bychom však jít hlouběji do nedávné historie — jasně ukazuje, že velikost historického faktu zůstala živou tvořivou inspirací pro současnost. Lze tu poprvé v dějinách dramatické literatury obou našich národů sledovat jev promítání odkazu minulosti do problematiky současného života, střetávání generací, myšlenek a prožitků lidí, v takové celistvosti a ideové apelativnosti. Historická materie tu je podnětem, střelkou kompasu, nutící hledat nové směry ve vztazích k sobě navzájem a uvnitř sebe. Rudolf Mrlian to vystihl velice přesně: „**Idey Slovenského národného povstania, zrastené a vrastené do ideí socializmu, vedú hrdinov našich dramatických diel k zápasu o nový život, o nové podmienky života**“. Je to do písmene pravda a jsme bohatší o doklad toho, že oslava každého významného počínu v dějinách národů, tříd, je především aktuální svým myšlenkovým obsahem. Jím podněcuje novou tvorbu, protože historický fakt je pevně včleněn do minut a hodin našich dnů. „Napneme sily k tomu, hľadajme cesty a nebojme sa prekážok, abysme svoje ideály uskutočnili. Dnes obranou vlasti proti vetrelcom — a zajtra uskutočňovaním toho, čo osoží nášmu slovenskému celonárodnému divadelníctvu.“ Slovom Andreje Bagara z roku 1944 dalo dnešní slovenské divadlo konkrétní umělecký výraz.

44. Jiráskův Hronov zahájen

V sobotu odpoledne se naplnilo hronovské náměstí, občané města i hosté se shromáždili k slavnostnímu zahájení Celostátní přehlídky amatérského divadla. Slavnostnímu aktu předcházelo krátké koncertní vystoupení dechové hudby Spojeného závodního klubu v Červeném Kostelci, které řídil dirigent Josef Zavřel.

Bezprostředně po vztyčení československé státní vlajky a tónech státní hymny se ujal slova předseda MěstNV v Hronově s. František Macek, který představil vzácné hosty 44. Jiráskova Hronova, zástupce stranických a státních orgánů i vyhlášené letošního Celostátního festivalu zájmové umělecké činnosti 1974/75. Potom se ujal slova náměstek ministra kultury ČSR s. Otakar Holan, který svým projevem slavnostně zahájil 44. Jiráskův Hronov. Hovořil o jeho významu pro amatérské divadlo a celou společnost, programových cílech přehlídky, jež jsou spojeny se základními myšlenkami Celostátního festivalu zájmové umělecké činnosti, věnovanému v průběhu let 1974/75 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Z jeho projevu vyjímáme: „...Tím základním, co předznamenává výsledky naší práce, celkovou současnou úroveň kulturního života v naší zemi je klima, které díky moudré politice KSČ bylo v naší zemi vytvořeno a v němž se opět daří i profesionálnímu i lidovému umění. O tom nejlépe svědčí pohled na náš bohatý knižní trh, do výstavních síní, do plných sálů divadel. O tom podává nejlepší důkaz Rok české hudby, který bez nadsázky zní od Prahy až po nejvzdálenější městečko naší země, ale nejplastičtěji o tom podává důkaz právě oblast široké, dobrovolné zájmové umělecké činnosti, která se v posledních letech prudce rozrůstá.“

„Jiráskův Hronov je často označován za školu ochotníků. Věřím, že i letošní ročník plně využítými diskusními kluby, besedami, přednáškami, intenzívní prací Klubu mladých divadelníků i debatami o zhlédnutých inscenacích, naváže na předchozí dobrou tradici a rovněž po této stránce splní své poslání.“

(ek)

SČDO a JH

S krátkou, pětiletou historií Svazu českých divadelních ochotníků, je Hronov spojen velmi úzce; zde na 39. Jiráskově Hronově se konala ustavující konference nové organizace, jejíž stanovy na jaře 1969 schválilo ministerstvo vnitra ČSR.

Už tato skutečnost sama o sobě naznačuje, že čeští ochotníci sdružení v SČDO, považují Jiráskův Hronov za jeden z vrcholů každoroční činnosti. Prokazují to nejen tím, že prací ve svých souborech zaměřují na soutěž o účast na JH, ale také tím, že se podle svých možností snaží přispět k přípravě a zajištění této významné přehlídky amatérského divadla.

Ústřední výbor Svazu věnuje také pro každý ročník JH cenu, kterou dává k dispozici hronovské porotě, aby ji udělila podle uvážení. Vytvořil a osvědčil se zvyk, že SČDO na sebe bere péči o vystupující soubory; zástupce Svazu nejen vítá soubor při ceremoniálu před Jiráskovým divadlem, ale také prostředkuje mezi pořadateli a kolektivem, který má během příprav na představení mnoho starostí; pečuje o to, aby pobyt a vystoupení na JH byly pro soubor příjemnými zážitky.

Další zvyklostí, která se již vžila, je každoroční proslov představitelů SČDO při slavnostním položení květin u pomníku Mistra Aloise Jiráka před vlastním zahájením přehlídky.

Vedle všech těchto forem účasti SČDO na Jiráskových Hronovech, které jsou po stránce formální oficiální účastí Svazu jako ochotnické organizace na vrcholné přehlídce, by bylo možno uvést, že rozsah pomoci je ve skutečnosti širší, neboť mnoho členů SČDO pracuje v poradních sborech a výběrových porotách v okresech a krajích, resp. i v ústředním poradním sboru a v ústřední výběrové porotě: člen ÚV SČDO je také platným členem poroty hronovské.

Svaz českých divadelních ochotníků je jen jednou z celé řady organizací a institucí, které Jiráskův Hronov organizují. Je jisté, že jedině v dobré spolupráci všech zúčastněných je záruka řádné přípravy a zajištění tak významné akce; Svaz tuto svou účast na JH považuje za čest a chce se i nadále s plnou odpovědností na všech pracích podílet.

Dr. Milan Kyška

Není už třeba obracet listy v kalendáři a hledat datum ke kterému se tolik váže. Dělalí jsme to po celý rok, vzpomínáme v dobrém na loňský, na jehož uplynulý ročník Jiráskova Hronova, vraceli se k němu v očekávání událostí, které teprve přijdou. Začátky, o nichž by se dalo hovořit zcela lakonicky, vznikaly dlouho před koncem loňského roku, nabývaly v průběhu příprav stále konkrétnějších podob, až vyústily v datu, na něž se připravují v Hronově všichni bez rozdílu, stejně jako soubory, které sem přijíždějí, přátelé ochotnického divadla z celé republiky i ze zahraničí.

Letošní rok má pro amatérské divadlo nejen nový význam, opírající se o myšlenku navazující na historický vklad a význam Slovenského národního povstání i událostí, jež na ně v pozdější době organicky navázaly. Je zřejmé, že amatérské divadelní soubory přistupovaly k těmto otázkám velmi odpovědně a vědomím, že prací, kterou odevzdávají ve prospěch divadla i jeho publika pomáhají vytvořit prostor pro nejširší diskusi opírající se o konkrétní čin, jenž nechce být pouhým pietním aktem, ale usiluje cestou hlubokého pohledu na minulost proniknouti k naší přítomnosti.

Nejde tu jen o 44. Jiráskův Hronov, reprezentativní vzorek tvorby amatérských souborů, odrážející inscenační přínosy sezóny, ale o samu podstatu jejich aktivity, smyslu jejich práce. Naznačuje to i atmosféra letošní přehlídky, která už před zahájením byla přímo nabita zájmem a představami o tom, co je možné v podobě zkušeností přenést z Jiráskova Hronova do další práce souborů.

PRVNÍ DNY

Snaha souborů přinést na jeviště Jiráskova divadla jen to nejlepší a touha odevzdat co nejsilnější výkon, odpovědná příprava festivalu, jeho programové i pracovní části, to jsou kvality, které se jistě v průběhu festivalového týdne projeví v jeho výsledcích. Zatím jsme prožili dva dny, které byly na události bohaté. Oheň přátelství, připravený na pátek po představení Jiráskovy hry Vojnarka, byl důstojným úvodem přehlídky a večernější zahájení 44. Jiráskova Hronova se stalo potvrzením jeho důležitosti pro celou veřejnost.

(ek)

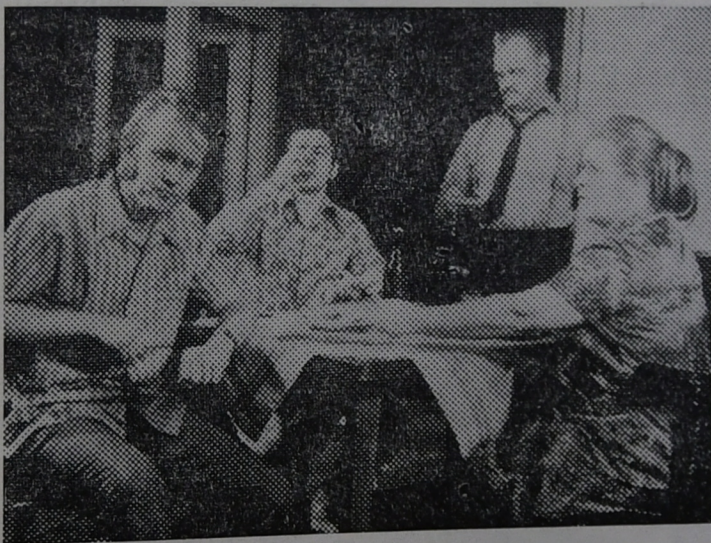
Ústřední porota hodnotí J. G. TAJOVSKÝ ŽENSKÝ ZÁKON

Je určité pozoruhodné a neobyčejně sympatické, že se našel český ochotnický sůbor, který konkrétním umeleckým projevem vzdal úctu a hold storoční významného slovenského dramatika Jozefa Gregora-Tajovského. Týmto kolektivom je sůbor Domu kultury Vítkovice. Naštudoval veselohru Ženský zákon, dramatické dílo z raného období autorovy literární činnosti.

Význam Tajovského umelecké tvorby, v které je pomerne rovnomerne zastúpená dráma, próza i poézia spočíva v tom, že v nej kulminovali úsilie i tendencie kriticko-realistického stvárnenia slovenskej skutočnosti. Tajovský bol predovšetkým citlivým pozorovateľom a znalcom vidieckeho života. Práve v tejto tematickej oblasti naplno uplatnil svoj typizačný talent.

Tajovský odmietol idealizujúci pohľad na život prostého človeka, ktorý prevládal v dielach jeho predchodcov a snažil sa obnažiť spoločenskú i sociálnu motiváciu konania ľudí. Aj keď Tajovský istým spôsobom smeruje k harmónii, vedel v kritickom svetle vystihnúť povahové črty slovenského človeka. Navyše, objavoval a umelecky spracovával aj zázemie konania svojich hrdinov.

Veselohra Ženský zákon žije na slovenských javiskách už viac, ako sedemdesiat rokov. Nemožno sa preto čudovať, že počas dlhých desaťročí vytvorila sa už určitá inscenačná tradícia tejto hry. Je to celkom prirodzené a zákonité.

Vzhľadom na túto skutočnosť treba pozitívne oceniť úsilie režiséra Bronislava Křanovského narušiť inscenačnú tradíciu Tajovského veselohry. V princípe síce pristupoval k textu s patričnou pietou, ale predsa len dramaturgickou úpravou odbúral presilu folklórnych prvkov, prehľbil autorov kritický pohľad na konanie jednotlivých charakterov, nenásilne akcentoval aj sociálnu problematiku diela. Situačnú komiku podriadil komike charakterov. Určite, tento pokus nebol dotiahnutý a režisérov zámer nebol dôsledný, pretože v tomto smere sa ponúkali ešte ďalšie možnosti.

Posudzujúc konečný efekt režisérovej práce, ako aj celého súbora, ktorý disponuje výraznými talentami, možno konštatovať, že sme sa stretli opäť s problémom, známym už v nejednom prípade z minulých Jiráskových Hronovov. Spočíva v pevnom zafixovaní javiskového tvaru do takej podoby, ktorá by bola stála a nepodliehala až takým výkyvom, ako v tomto prípade.

Určite túto skutočnosť pociťovali na večernom predstavení aj samotní herci a dajú nám za pravdu, keď konštatujeme, že veľa sytej farebnosti a sviežosti, ktorou sa ich inscenácia vyznačuje, vybledlo i uvädlo.

Marián Mikola

V mimodivadelních pořadech 44. Jiráskova Hronova přivítáme dnes, v neděli 4. srpna, hosty z bratrského Polska. Jejich vystoupení nebude pouze pestrým a zajímavým obohacením každodenního setkání s hudbou a tancem v Jiráskových sadech, ale zároveň připomínkou nedávného třicátého výročí vzniku Polské lidové republiky.

POLSKÁ DECHOVÁ HUDBA

Dechový orchestr mědného dolu „POLKOWICE“ v Polkovicích z okresu Lubin ve Vratislavském vojvodství, byl založen v roce 1970, v době, kdy se začala rozvíjet těžba mědi v nově vzniklém důlním středisku. Záhy dosáhl za významné podpory vedení závodu i města pěkných úspěchů. Několikrát natáčel také ve vratislavském rozhlase i televizi, v loňském roce hrál účastníkem Závodu míru, na podzim roku 1973 se zúčastnil I. soutěže dechových orchestrů Vratislavského vojvodství a získal v ní Zvláštní cenu. Dirigentem orchestru je od jeho založení Jan Laskowski.

V Československu nejsou polkovičtí hudebníci po prvé. V červnu minulého roku hostovali na jubilejním X. monstrokonzertu dechových orchestrů Východočeského kraje ve Rtyni v Podkrkonoší a také v Janských Lázních. Tehdy navázali přátelství s Koletovou hornickou dechovou hudbou ZK ROH Dolu Zdeněk Nejedlý ve Rtyni v Podkrkonoší. Z její iniciativy a ve spolupráci s Kulturním domem ROH v Hradci Králové přijíždějí k nám teď letos po druhé. Právě týden poté, kdy se konal s velkým úspěchem v Polkovicích v PLR I. monstrokonzert dolnoslezských hornických orchestrů. Tato akce, stejně jako jí předcházející monstrokonzert 14. 7. t. r. ve Zhořelci, je konkrétním výsledkem tříletých družebních styků Východočeského kraje a Vratislavského vojvodství. Krajského kulturního střediska v Hradci Králové a Vojvodského domu kultury ve Vratislavi.

Polští hosté se představí celkem třikrát. Kolem čtvrté hod. odpolední projdou městem a krátce zahrají návštěvníkům odpoledního divadelního představení, aby pak od půl šesté vystoupili v samostatném koncertu v Jiráskových sadech. Večer od osmi hodin zahrají v závěru koncertu Koletovy hornické hdby společně s tímto orchestrem několik skladeb českých i polských autorů.

DATASERVIS

Divadelní soubor Hviezdoslav,
Spišská Nová Ves

Ján Solovič:

MERIDIÁN

Jiráskovo divadlo 16.30 a 20.00

4. 8. — 17.30

Koncert dechového orchestru
z Polkowic, PLR
Jiráskovy sady

4. 8. — 19.30

Vítání divadelního souboru ze
Železného Brodu — schodiště
Jiráskova divadla

4. 8. — 20.00

Koncert dechového orchestru
ze Rtyně v Podkrkonoší,
Jiráskovy sady

4. 8. — 21.00

ZK MAJ Slávie — taneční zá-
bava pro hronovskou veřejnost
— vstupné 5 Kčs.

4. 8. — 22.00

Beseda patronátního závodu se
souborem ze Spišské Nové Vsi.

3 X

PRINC A CHUĐAS

Divadelní soubor z Olomouce
uvede pro velký zájem diváků
třetí noční představení hudeb-
ní komedie Princ a chuďas.
Začátek je stanoven na 22.45.
Vstupenky obdržíte v infor-
mační kanceláři 44. JH.

Protifašistické a odbojové tendencie sloven-
ského divadla tvoria jednu zo svetlých kapitol
jeho histórie. Vznik Frontového divadla, ktoré
sa na čele s Andrejom Bagarom stalo organickou
súčasťou Slovenského národného povstania, ne-
bol zjav náhodný. Frontové divadlo vzniklo na
povstaleckom území — na tom istom území, kde
už predtým prejavilo svoj jasný protirežimistický
postoj Slovenské komorné divadlo, v ktorom bol
spomínaný Andrej Bagar režisérom. Na tom
istom území — v Martine, Brezne či v Liptov-
skom Mikuláši v rokoch tzv. slovenského štátu

Divadlo bojujúce

vyvíjali aktívnu činnosť divadelní ochotníci a svo-
jimi inscenáciami celkom nezakryte nastavovali
vtedajšiemu fašistickému režimu zrkadlo. V tejto
súvislosti treba hovoriť aj o pokrokovej a anti-
fašistickej orientácii časti repertoáru reprezen-
tatívnej národnej divadelnej inštitúcie — Slo-
venského národného divadla. Režiséri Ján Jam-
nický a Ferdinand Hoffmann stali sa tvorcami
inscenácií, ktoré zreteľne polemizovali s takzva-
nými opornými stĺpmi vtedajšieho režimu —
s nacionalizmom, meštiactvom či náboženským
dogmatizmom.

Dokumenty, či už písomné alebo fotografické,
o tomto súvislom prúde pokrokovej orientácie
slovenského divadla, ktoré vyvrcholili tak v SNP
ako aj v povojnových zápasoch o ideovú tvár
našej divadelnej kultúry, zhŕňa, i keď len v ná-
znaku, výstava inštalovaná v priestoroch Jirá-
skovho divadla v Hronove. Výstavu „Slovenské
divadlo v zápase o novú spoločnosť“ pripravil
bratislavský Divadelný ústav a otvoril ju Jaroslav
Blaho. Veríme, že účastníci a hostia Jiráskovho
Hronova prejavia o výstavu živý záujem.

- mpo -

NON STOP

■ V plnom počte zišli sa na
svoje, prvé zasadnutie včera
popoludní členovia ústrednej
poroty Jiráskovho Hronova. V
miestnosti zborovne ZDŠ, kde
sa bude porota po celý čas Ji-
ráskovho Hronova stretávať na
neverejných poradách, privítal
porotcov predseda Prípravného
výboru a riaditeľ Krajského
kultúrneho strediska s. Václav
Vavroušek. Zdôraznil význam
najreprezentatívnejšej ochot-
níckej prehliadky, ako aj zod-
povednosť členov poroty. Pre-
svedčenie, že „porota bude sú-
diť spravodlivo a zodpovedne“
vyjadril vo svojom krátkom
príhovore aj riaditeľ Ústavu
pre kultúrne výchovnú činnosť
v Prahe dr. Miroslav Bukovský.
Výsledok hodnotenia jednotli-
vých predstavení budeme uve-
rejšť pravidelne na strán-
kach nášho spravodajcu.

Beseda s novinári

Včera v odpoledných hodi-
nách se v salónku hotelu So-
kol sešli zástupci prípravného
výboru 44. Jiráskova Hronova
s novinári na krátké tiskové
besede, jejímž cieľom bylo po-
skyttnout základní informace o
přípravě přehlídky, její kon-
cepce a účinkujících souborech.
Předmětem diskuse se stal
velmi zajímavý problém — spo-
lupráce profesionálních diva-
delníků s amatérskými sou-
bory tak, jak je odráží nejen
hronovská přehlídka, ale také
inscenační práce kolektivů bě-
hem sezóny. Se základní in-
formací vystoupila v úvodu
besedy Eva Slováková, pracov-
nice Ústavu pro kulturně vý-
chovnou činnost — útvaru ZUČ
Praha, na dotazy odpověděli
zástupce ředitele ÚKVČ Jaro-
slav Šindelář, Olga Lichardová
z Bratislavy a místopředseda
MěstNV Hronov Aleš Šik.

Na 44. Jiráskův Hronov při-
jeli: Jiří Beneš, Amatérská scé-
na, prof. Ján Hološ, Ľud —
Bratislava, Antonín Langer, Li-
dová demokracie, Vlad. Hrou-
da, Rudé právo, Valerie Socho-
rovská, Dilia, Milena Veselá,
Tvorba, Milan Žarnovický, Li-
ta — Bratislava, s. Voňková,
Československý rozhlas, Hra-
dec Králové, s. Marie Loucká,
Rovnost — Brno, s. Červenko-
vá, Mladá fronta — Praha.

Novinári mají volný program
a pokud budou mít zájem o
setkání se zahraničními hosty
nebo divadelními soubory, kte-
ré na Jiráskově Hronově vy-
stupují, přizpůsobí se jejich
pracovnímu plánu.

(ek)

Snímky v dnešním čísle za-
chycují jednotlivé okamžiky
z inscenace hry Meridián. Dnes
večer se setkáme s ochotníky,
kteří pozdravují Jiráskův Hro-
nov jménem celoslovenské pře-
hlídky ve Spišské Nové Vsi.
Přátelé z redakce Zpravodaje
této přehlídky pozdravují le-
tošní celostátní festival a zvou
srdečně všechny zájemce k
účasti na Spišské Nové Vsi
1975.

JIRÁSKŮV HRONOV

zpravodaj celostátní přehlídky amatérských diva-
delních souborů — č. 4. 1974. Redaktoři: Milan
Polák, Petr Průša, Marie Kubrová, Milan Marek. Za
PV 44. JH A. Křešnička. Vydává Přípravný výbor 44.
JH. Povoleno VČ KNV pod č. 1368. Vytiskly VČT 13
Hronov.